

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/71/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1219200552
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1219200552.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a členov senátu JUDr. Magdalény Florekovej a JUDr. Romana Huszára v právnej veci žalobcov: 1./ V. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX/X, Q. P., 2./ F. J. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, B. proti žalovanému: Mestská časť Bratislava - Ružinov, so sídlom Mierová 21, Bratislava, IČO: 00 603 155, o zaplatenie 62.470,-€ s príslušenstvom, na odvolanie žalobcov 1./,2./ proti rozsudku bývalého Okresného súdu Bratislava II č. k. 52C/7/2019-810 zo dňa 22. februára 2023, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd zmenu žaloby žalobcov 1./,2./ o zaplatenie sumy 1.874,10€ spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne za obdobie od 4.2.2021 do 5.3.2021 nepripúšťa.
- II. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- III. Žalovaný nemá voči žalobcom 1./,2./ nárok na náhradu trov odvolacieho konania.
- IV. Odvolací súd opravuje záhlavie rozsudku súdu prvej inštancie súdu v časti označenia predmetu konania „o zaplatenie 60.816.64€ s príslušenstvom“ tak, že správne je predmet konania „o zaplatenie 62.470,-€ s príslušenstvom“.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia 1./,2./ po poslednej pripustenej zmene žaloby domáhali od žalovaného zaplatenia sumy 62.470,-€ (za obdobie od 5.2.2017 do 1.11.2019 t.j. 1000 dní) spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 62.470,-€ od 25.1.2023 do zaplatenia. Zároveň rozhodol, že žalovanému proti žalobcom 1./, 2./ priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 1 ods. 1,3, § 4 ods. 1,2 zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej "zákon č.66/2009 Z.z.") , ustanoveniami § 100 ods. 1,2, § 101, § 123 , § 151n ods. 1, § 151o ods. 1, § 451 ods. 1, 2 , § 517 ods. 1 veta prvá , § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovením § 70 ods. 1 zák. č 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), keď poukazom na citované zákonné ustanovenia a vykonané dokazovanie súd dospel k záveru, že nárok žalobcom nie je možné priznať. Žalobou sa pôvodne žalobkyňa 1./ a po pristúpení a pripustení zmeny petitu na pojednávaní dňa 23.01.2023 aj žalobca 2./ sa v konaní domáhali od žalovaného zaplatenia spoločne a nerozdielne sumy vo výške 62.470,- € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 25.01.2023 do zaplatenia. Žalobkyňa uvádzala, že je vlastníčkou pozemkov registra C parc. č. XXXX/XX, o výmere: 1005 m², a parc. č. XXXX/XX, o výmere: 2334 m², zapísaných na LV č. XXXX (ďalej len "pozemky"), ktoré sú súčasťou oploteného areálu a na ktorých stojí stavba a školský dvor vo vlastníctve žalovaného. Preto jej patrí náhrada za zákonné vecné bremeno podľa zákona č.66/2009 Z.z. za žalované obdobie, ktorá nie je jednorazová a to v požadovanej výške, pri určení ktorej vychádzala z predloženého znaleckého

posudku. Poukázala na rozhodnutia súdov v obdobných veciach. Uviedla, že dňa 20.09.2019 previedla spoluvlastnícky podiel k pozemkom vo výške podielu 3/10 z celku žalobcovi 2./, ktorý je podielovým spoluvlastníkom pozemkov v tejto výške spoluvlastníckeho podielu. Počas konania svoju argumentáciu žalobcovia doplnili v tom smere, že na prejednávanej vec sa nevzťahuje zákon č. 66/2009 Z.z., nakoľko v budove školy sa vykonáva podnikateľská činnosť (prenájom priestorov podnikateľským subjektom) a žiadali nárok priznať titulom bezdôvodného obohatenia. Žalovaný v spore nepopieral svoje vlastníctvo k stavbe nachádzajúcej sa na pozemkoch žalobkyne, avšak namietal vlastníctvo žalobkyne k predmetným pozemkom, namietal, že náhrada za zákonné vecné bremená podľa zákona č. 66/2009 z.z. je jednorazová, vznikla účinnosťou predmetného zákona, namietal premlčanie nároku žalobcov a popieral, že stavba slúži na podnikateľské účely.

1.2. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobkyňa bola v čase podania žaloby výlučnou vlastníčkou predmetných pozemkov, nachádzajúcich sa v oplotenom areáli Základnej školy na H. R. XX, ktoré sú zapísané na LV č. XXXX. Predmetné pozemky nadobudla do výlučného vlastníctva v dedičských konaniach sp.zn. 3D 501/2014, Dnot 83/2015 a sp.zn. 46D 502/2014, Dnot 81/2014. Pokiaľ žalovaný v spore namietal vlastníctvo žalobkyne tým, že tvrdil, že predmetné pozemky v areáli školy boli skutočne majetkovoprávne vysporiadané už v roku 1962, a že žalobkyňa ich nemohla nadobudnúť po svojich právnych predchodcoch v dedičskom konaní, nakoľko sa títo vzdali svojich prídelov, tak tu súd prvej inštancie prisvedčil obrane žalobkyne, že žalovaný nepredložil listiny, ktoré by preukázali majetkovo právne vysporiadanie predmetných pozemkov v roku 1962 v prospech štátu, alebo iného subjektu odlišného od žalobkyne. Právni predchodcovia žalobkyne (T. V. a T. V., rod. Q.) nadobudli pôvodné PK parcely č. XXX, č. XXX a č. XXX Výmerom o vlastníctve č. XXXX/XX - Ba, poradové číslo 194/, vydaným dňa 21.08.1948. Žalovaný doložil do konania listinu (čl. 290) z 30.07.1949, kde T. V. oznamuje, že sa vzdáva poľnohospodárskej jednotky, ktorá mu bola pridelená v r.1945, č. výmeru XXXX/XX-B., avšak na druhej strane tejto listiny je zápis Obvodovej rady mesta Bratislava, ktoré túto žiadosť predkladá na ďalšie rozhodnutie poverenictvu pôdohospodárskej a pozemkovej reformy. Iné rozhodnutie v tejto veci nebolo predložené. Taktiež pokiaľ ide o T. V. a jej vzdanie sa prídelu pozemkov v súčasnosti vedených vo vlastníctve žalobkyne, žalovaný predložil zápis z vyúčtovania (čl.292) zo dňa 04.03.1955, kde je uvedené, že vdova sa vzdáva svojho prídelu na ktorom hospodárili od roku 1945 do 30.07.1949, avšak tento zápis nie je menovaný ani podpísaný. Ani žiadosť T. V. o prepísanie prídelovej listiny nepreukazuje vzdanie sa prídelu, ale len žiadosť o prepis prídelcov, navyše sa netýka predmetných pozemkov vo vlastníctve žalobkyne. Samotná skutočnosť, že pozemky neboli prejednané v dedičskom konaní po právnych predchodcoch žalobkyne, nepreukazuje, že žalobkyňa nie je resp. že jej právni predchodcovia neboli vlastníckymi pozemkov. Nariadenie č. 104/1946 Sb. SNR o vydávaní výmerov o vlastníctve pôdy, pridelené podľa nariadenia č. 104/1945 Sb. upravovalo vydávanie výmerov o vlastníctve pôdy pridelené podľa nariadenia č. 104/1945 Sb. Podľa § 1 ods. 1 nariadenia vydávať prídelcom výmery o vlastníctve pôdy bolo oprávnené Poverenictvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy. Výmer definuje ako verejnú listinu dokazujúcu vlastnícke právo prídelcu k pridelenej pôdohospodárskej nehnuteľnosti, na základe ktorej príslušný knihovní súd urobí záznam vlastníckeho práva v prospech prídelcu. Z uvedeného je zrejmé, že ak výmer bol vydaný k tomu oprávneným subjektom a obsahuje všetky podstatné náležitosti, má povahu verejnej listiny so všetkými z toho vyplývajúcimi právnymi dôsledkami. Žalovaný ničím relevantne a bez pochybností nepreukázal, že Výmer o vlastníctve pôdy z 21.08.1948 bol zrušený, alebo že prídel bol prídelcom príslušným orgánom odňatý na základe vzdania sa prídelu a pridelený niekomu inému. Žalovaný ani netvrdil, že je vlastníkom predmetných pozemkov. Preto súd prvej inštancie vychádzal zo stavu aktuálne zapísaného na príslušnom liste vlastníctva v katastri nehnuteľností, nakoľko nebol preukázaný opak t.j. nesprávnosť týchto údajov. Žalobkyňa 1./ dňa 20.09.2019 previedla spoluvlastnícky podiel k pozemkom vo výške 3/10 žalobcovi 2./ V súčasnosti je podielové spoluvlastníctvo k predmetným pozemkom zapísané na LV č.8052 v prospech žalobcov 1./ a 2./ Z vykonaného dokazovania je tiež preukázané a medzi stranami nebolo ani sporné, že predmetné pozemky sa nachádzajú v oplotenom areáli základnej školy, a to pod stavbou súp.č. XXXX a školským dvorom využívaným pre účely školy, ktoré sú vo vlastníctve žalovaného. Žalobkyňa 1./ najskôr tvrdila, že jej patrí náhrada za zákonné vecné bremeno podľa zákona č.66/2009 Z.z. za žalované obdobie, ktorá nie je jednorazová a následne žalobcovia tvrdili, že na prejednávanej vec sa nevzťahuje zákon č. 66/2009 Z.z., nakoľko v budove školy sa vykonáva podnikateľská činnosť (prenájom priestorov podnikateľským subjektom) a žiadali nárok priznať titulom bezdôvodného obohatenia.

1.3. Súd prvej inštancie uviedol, že prejednávajúcu vec právne posúdil podľa zákona č. 66/2009 Z.z. pretože podľa § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. v znení účinnom v rozhodnom čase tento zákon upravuje usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo

vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku podľa osobitných predpisov, vrátane príľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou (ďalej len "pozemok pod stavbou"). Z vykonaného dokazovania je totiž preukázané, že žalobcovia sú podielovými spoluvlastníkmi pozemkov, ktoré spĺňajú charakteristiku podľa zákona č. 66/2009 Z.z. pretože ide o pozemky pod stavbami vo vlastníctve obce (žalovaného), ktoré naňho prešli podľa osobitných predpisov. Pokiaľ preto nemá žalovaný k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu podľa § 4 ods. 1 uvedeného zákona. Pokiaľ ide o zákonné vecné bremená vzniknuté podľa zákona č. 66/2009 Z.z., tak podľa rozhodnutia NS SR sp.zn. 8Cdo/17/2019 právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. vzniká ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona a nemôže byť tomu inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. Ide o ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. S poukazom na uvedené rozhodnutie NS SR a v ňom obsiahnuté právne závery na ktoré súd poukazuje aj v prejednávanej veci je v prípade zákonných vecných bremien vzniknutých podľa zákona č. 66/2009 Z.z. náhrada za zákonné vecné bremeno jednorazovým a nie opakujúcim sa plnením. Aj obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 patrí totiž k tzv. legálnym (zákonným) vecným bremenám, čiže k verejnoprávnym obmedzeniam vlastníckeho práva. Jeho verejnoprávny charakter a jeho povaha nasvedčujú tomu, že sa významne približuje k obmedzeniu vlastníckeho práva zakotveného v zákone č. 182/1993 Z. z. Svedčí o tom nakoniec aj ich zhodná zákonná konštrukcia. Ide o rozhodnutie najvyššej súdnej autority a konajúci súd nemá žiadny dôvod sa od neho odkláňať. Je preto zrejmé, že finančná náhrada za vznik zákonného vecného bremena podľa zák. č. 66/2009 Z.z. je nepochybne jednorazová a nemá charakter opakovaného plnenia.

1.4. Žalobcovia v spore ďalej tvrdili, že na prejednávajúcu vec sa zákonná úprava obsiahnutá v zákone č. 66/2009 Z.z. nevzťahuje, nakoľko sa v budove školy vykonáva podnikateľská činnosť (prenájom priestorov podnikateľským subjektom) a žiadali nárok priznať titulom bezdôvodného obohatenia. Podľa § 1 ods. 3 zákona č. 66/2009 Z.z. tento zákon sa nevzťahuje na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami, ktoré slúžia na podnikateľské účely. K tomu súd prvej inštancie uviedol, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že ide o stavbu slúžiacu na podnikateľské účely. V budove je umiestnená základná škola a okolo školský dvor, ide teda o stavbu, ktorá slúži verejnoprospešnému záujmu a to výchove a vzdelávaniu žiakov a nie na podnikateľské účely (napr. obchodné centrum a pod.) Ani samotná skutočnosť, že niektoré nevyužitú priestory škola ako správca zvereného majetku obce (žalovaného) prenajíma iným subjektom na základe nájomných zmlúv, neznamená preukázanie skutočnosti, že stavba slúži na podnikateľské účely. Ako vyplýva aj z vyjadrenia žalovaného (vlastníka), základná škola bola zriadená s jediným účelom, a to vzdelávať a vychovávať jej žiakov. Tento účel sa nikdy nezmenil a ani sa zmeniť nemôže. Navyše získané finančné čiastky z nájmu boli použité výlučne na zabezpečenie riadneho chodu školy a na financovanie nevyhnutných pomôcok pre žiakov školy. Žalovaný tak stavbu základnej školy využíva výlučne na verejnoprospešné účely, s čím sa súd prvej inštancie stotožnil. Prenájom priestorov iným subjektom, ktoré uskutočňuje škola je pritom realizovaný výlučne v súlade s § 151 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon). Súd poukázal na to, že aj z predložených zmlúv vyplýva, že základná škola prenajíma priestory školy napríklad aj na prevádzkovanie školskej jedálne, školského bufetu, ktoré slúžia na zabezpečenie stravovania a potrebám žiakov školy. Nevyužívanie nepotrebných priestorov by bolo nehospodárne nakladanie s majetkom obce (žalovaného), ktorý má základná škola v správe. Nebolo ani preukázané, že výnos z nájomného je príjmom žalovaného z podnikateľskej činnosti. S poukazom na vyššie uvedené preto súd prvej inštancie uzavrel, že žalobcovia nepreukázali, že by na vzťah medzi stranami sporu nebolo možné aplikovať zákon č. 66/2009 Z.z. z dôvodu, že stavba slúži na podnikateľské účely a ich nárok by bol daný titulom bezdôvodného obohatenia. Súd prvej inštancie preto posudzoval nárok žalobcov podľa právnej úpravy zákona č. 66/2009 Z.z. a pre úplnosť súd dodal, že vecné bremeno k pozemkom v prospech žalovaného vzniklo zo zákona bez ohľadu na to, či je alebo nie je zapísané v katastri nehnuteľností.

1.5. Súd prvej inštancie mal zato, že finančná náhrada za vznik zákonného vecného bremena je nepochybne jednorazová, nemá charakter opakovaného plnenia. Žalovaný v spore vzniesol námietku premlčania nároku žalobcov, ktorá je podľa názoru súdu dôvodná. Nárok na jednorazovú finančnú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa zákona č. 66/2009 Z.z. vzniká tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona t.j. ku dňu 01.07.2009, a trojročná premlčacia doba plynie od 01.07.2009, pretože podľa § 4 zákona č. 66/2009 týmto dňom vzniklo ex lege zákonné vecné bremeno. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle na subjektívnej okolnosti,

teda či oprávnený vedel alebo nevedel o svojom práve. V kontexte uvedeného sa právo na zaplatenie náhrady za vecné bremeno premlčalo najneskôr dňa 01.07.2012. Žaloba bola podaná dňa 04.02.2019 a teda je nárok žalobcov premlčaný, nakoľko bol uplatnený po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Z dôvodu, že žalovaný vzniesol námietku premlčania, súd bol povinný vyhodnotiť uplatnený nárok žalobcov ako premlčaný a teda bez možnosti jeho priznania súdom. Na tejto skutočnosti nič nemení ani to, že žalobkyňa bola zapísaná ako výlučná vlastníčka pozemkov až v roku 2016 a žalobca nadobudol vlastnícke právo k podielu na základe darovania v roku 2019.

1.6. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p.. Nakoľko mal žalovaný v konaní plný úspech, súd mu proti neúspešným žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením v súlade s § 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2. Proti tomuto odvolaniu podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa 1./ aj žalobca 2./.

3. Žalobkyňa 1./ podľa obsahu odvolania napadla rozsudok v celom rozsahu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 C.s.p. písm. b) d), f) a h) C.s.p. a žiadala aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň žiadala aby odvolací súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1.874,10 €, ktorú spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne za obdobie od 04.02.2021 do 05.02.2021 (spolu 30 dní) na základe znaleckého posudku č. 78/2019 zo dňa 24.07.2019, vyhotovenom Ing. Danielom Cibulom, znalcom z odboru stavebníctvo, odvetvie pozemné stavby a odhad hodnoty nehnuteľností, je všeobecná hodnota ročnej odplaty za nájom pozemku p. č. XXXX/XX, k. ú. J., o výmere 1005 m² = 6.864,15 € (18,80 €/1 deň), a všeobecná hodnota ročnej odplaty za nájom pozemku p.č.XXXX/XX, k. ú. J., o výmere 2334 m² = 15.941,22 € (43,67 €/1 deň). Zastavané plochy a nádvorcia parc. č. XXXX/XX užívanie 30 dní = 564,- €; Zastavané plochy a nádvorcia parc. č. XXXX/XX užívanie 30 dní = 1.310,10 €; spolu za 30 dní -1874,10,- €.

3.1. Vo svojom odvolaní uviedla, že žalobcovia žiadali na pojednávaní konanom dňa 23.01.2023 aby súd pripustil zmenu petitu tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom spoločne a nerozdielne sumu 62.470,-€ spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 25.01.2023 do zaplatenia. Súd uznesením na pojednávaní dňa 23.01.2023 zmenu petitu v tomto znení pripustil. Súd rozsudkom č.k. 52C/7/2019 - 810 zo dňa 22.02.2023 nesprávne rozhodol o merite veci nakoľko rozhodoval o sume 60.816, 64 € s príslušenstvom, napriek tomu, že dňa 23.01.2023 pripustil zmenu petitu, ktorým sa žalobcovia domáhali od žalovaného zaplatenia sumy 62.470,- € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 25.01.2023 do zaplatenia.

3.2. Žalobkyňa 1./ poukázala na odsek 36. odôvodnenia napadnutého rozsudku a nato, že a trvala na argumentácii ohľadne podnikateľskej činnosti žalovaného. V priebehu konania v písomnom vyjadrení zo dňa 10.11.2022 uviedli, že v rozhodnom čase vlastníkom stavby - Hlavné mesto SR Bratislava bol podnikateľom podľa § 2 ods. 2 písm. b) Obchodného zákonníka. Uvedená skutočnosť jasne vyplýva zo živnostenského registra Slovenskej republiky (Okresný úrad Bratislava, Číslo živnostenského registra: XXX-XXXXX - Prenájom nehnuteľností, bytových a nebytových priestorov s poskytovaním iných ako základných služieb spojených s prenájmom Deň vzniku oprávnenia: 19.07.2004). Hlavné mesto SR, Bratislava poskytlo dňa 18.11.2022, Výnosy z podnikateľskej činnosti Hlavného mesta SR, Bratislava za obdobie 01.01.2009 - 31.12.2009 a Účtovnú závierku zverejnenú na Internete zo rok 2009, z ktorých je evidentne jasné, že Hlavné mesto SR Bratislava dosiahlo výnos z Podnikateľskej činnosti za rok 2009 vo výške 2.525.619,14 €. Pričom aj Štatút hlavného mesta SR BA (zo dňa 01.09.2008), Štvrtá časť, čl. 28 Pôsobnosti hlavného mesta podľa zákona o obecnom zriadení, písmeno j) vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov hlavného mesta a rozvoja hlavného mesta, taktiež Zákon 369/1990, Z. z., § 4, odsek 3, písmeno k) vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce. Následne na základe Zmluvy o bezodplatnom prevode nehnuteľností do vlastníctva mestských častí v zmysle ustanovenia § 31b zákona SNR č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste SR Bratislave v znení neskorších predpisov č. 248804621100, uzatvorenej medzi Hlavným mestom SR Bratislavou a Mestskou časťou Bratislava-Ružinov dňa 20.12.2011, Mestská časť Bratislava-Ružinov okrem iných nehnuteľností nadobudla do svojho vlastníctva stavbu súpis, číslo XXXX „Základná škola“ na H. R. Č.. XX v B.. Z uvedeného dôvodu je ako žalovaný označený v tomto konaní Mestská časť Bratislava - Ružinov a nie Základná škola Slovenského národného povstania, H. XX, B., 82102 Bratislava - mestská časť J.. Ako vyplýva zo živnostenského registra Slovenskej republiky aj žalovaný ako vlastníkom budovy má v živnostenskom registri dlhodobu zapísanú živnosť - podnikateľské oprávnenie - Prenájom nebytových priestorov. Okresný úrad Bratislava Číslo živnostenského registra: 102-15565. Z uvedeného je teda tiež zrejmé, že žalovaný ako súčasný vlastníkom budovy školy bol a je aj ku dnešnému dňu podnikateľom podľa § 2 ods. 2 písm. b) Obchodného zákonníka. Žalobkyňa 1./ na základe dôkladnej obhliadky svojich

pozemkov zistila, že v stavbe (nehnutelnosti) Základnej školy Slovenského národného povstania, ktorá je vo výlučnom vlastníctve podnikateľa žalovaného, ktorá leží na jej pozemku sa uskutočňuje dlhodobo rozsiahla podnikateľská činnosť a teda zákon č. 66/2009 Z. z. sa na daný stav neuplatňuje. Strohé skonštatovanie skutočnosti (bez preskúmania v konkrétnom prípade), že obec nie je podnikateľom by bolo nelogické a v príkrom rozpore so samotným zmyslom a účelom zákona č. 66/2009 Z.z. Konajúci súd sa vo svojom rozhodnutí nijako nevyporiadal s vyššie uvedenou argumentáciou a v tejto súvislosti považuje rozhodnutie súdu za arbitrárne, /súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces/

3.3. Žalobkyňa ďalej uviedla, že konajúci súd v napádanom rozhodnutí prekvapujúco a v rozpore s celkovým odôvodnením poukazuje na § 151 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z.z. Školský zákon a tiež na to, že prenájom priestorov iným subjektom je realizovaný výlučne v súlade s § 151 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z.z. školský zákon. Školy a školské zariadenia podľa tohto zákona môžu vykonávať podnikateľskú činnosť. Táto činnosť nesmie byť v rozpore s plnením ich poslania. Školy a školské zariadenia môžu prijímať dary. Oprávnenie škôl a školských zariadení vykonávať podnikateľskú činnosť, t. j. podnikať, je legislatívne upravené v § 151 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v znení neskorších predpisov. Ministerstvo školstva Slovenskej republiky s cieľom určiť podrobnejší postup vykonávania podnikateľskej činnosti v školách a v školských zariadeniach vydalo metodický pokyn č. 12/2009-R, ktorým sa určuje postup škôl a školských zariadení pri vykonávaní podnikateľskej činnosti. „Podnikanie“ definuje Obchodný zákonník ako sústavnú činnosť vykonávanú samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku. Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) upravuje podmienky vykonávania podnikateľskej činnosti na základe živnostenského oprávnenia. Živnosťou je sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok stanovených živnostenským zákonom. Školy a školské zariadenia (ďalej len „škola“) nie sú prioritne založené alebo zriadené na podnikanie. Ak začnú vykonávať činnosť, z ktorej sa bežne dosahuje zisk a ktorá zakladá konkurenciu s inými podnikateľskými subjektmi, pôjde o výkon podnikateľskej činnosti. Podnikateľskou činnosťou sa rozumie činnosť školy vykonávaná nad rámec hlavnej činnosti, ktorá je obligatórne vymedzená v zriaďovacej listine. Predmetom podnikateľskej činnosti môže byť aj prenájom nebytových priestorov a hmotného majetku škôl.. Žalobkyňa poukázala nato, že v budove Základnej školy Slovenského národného povstania, IČO: 31 780 822, sídli Súkromná školská jedáleň AB, Súkromná základná umelecká škola TALENTINA, BRATISLAVA, Súkromná základná umelecká škola, Prokofievova 5, Neštátna zubná ambulancia ProDentas.r.o. a Súkromný bufet ANAJ, s.r.o.. Je teda jednoznačne zrejmé, že v nehnuteľnosti ležiacej na pozemkoch žalobcov prebiehala a prebieha rozsiahla podnikateľská činnosť rôzneho druhu a teda zákon č. 66/2009 sa na daný stav neuplatňuje. Žalobkyňa 1./ mala zato, že v konaní preukázala, že právny predchodca žalovaného Hlavné mesto SR Bratislava bol a je podnikateľom s predmetom činnosti Prenájom nehnuteľností, bytových a nebytových priestorov. Súčasný žalovaný je podnikateľom so živnosťou prenájom bytových a nebytových priestorov. Subjekty, ktoré sú v zmluvnom vzťahu so žalovaným resp. Základnou školou SNP sú jednoznačne podnikatelia zapísaní v ORSR alebo Živnostenskom registri SR. Konkrétne zmluvné vzťahy predložené v konaní jednoznačne preukazujú, že sa jedná o riadnu podnikateľskú činnosť. V danom prípade právny predchodca žalovaného, žalovaný resp. Základná škola SNP dlhodobo vykonávajú činnosť, z ktorej sa bežne dosahuje zisk a ktorá zakladá konkurenciu s inými podnikateľskými subjektmi pri prenájme nehnuteľností a teda ide o výkon podnikateľskej činnosti. Žalobkyňa nerozporuje, že účelom budovy je škola, avšak ostatné zmluvné vzťahy, zápisy v registroch (nájomcov a prenajímateľov) jednoznačne preukazujú, že sa v budove vykonáva dlhodobo aj masívna podnikateľská činnosť. Zákon č. 66/2009 Z.z. bližšie nešpecifikuje v akom rozsahu sa môže/nemôže vykonávať podnikateľská činnosť. Jednoznačne uvádza, že ak budova slúži na podnikateľskú činnosť, na tento vzťah sa nebude aplikovať zákon 66/2009Z.Z.. Akýkoľvek extenzívny výklad nad rámec tohto ustanovenia podľa názoru žalobkyne v prvom rade nie je prípustný.

3.4. Záverom žalobkyňa 1./ vo svojom odvolaní poukázala na závery v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/137/2017 zo dňa 22. marca 2018, odbornú literatúru (Ovečková, O. Premlčanie v obchodnom práve. Bratislava : Wolters Kluwer, 2015, s. 148.) Mala zato, že námietka premlčania ktorú vzniesol žalovaný v priebehu súdneho konania je v rozpore s dobrými mravmi. Na stránke Ministerstva Spravodlivosti Slovenskej republiky sa aj ku dnešnému dňu nachádza nespočetné množstvo právoplatných a vykonateľných súdnych rozhodnutí, ktoré potvrdili to, že nárok vyplývajúci z vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. nie je jednorazovým plnením ale opakujúcim sa. Definitívne sa táto otázka premlčania vyriešila až 11 rokov potom, ako bol schválený zákon č. 66/2009

Z.z. rozhodnutím Najvyššieho súdu SR z 30. 11. 2020, sp. zn. 8Cdo/17/2019. V čase podania žaloby, teda v roku 2019 však žalobkyňa vychádzala z dostupných uverejnených právoplatných rozhodnutí súdov, ktoré prezentovali právnu skutočnosť, že nárok vyplývajúci z vecného bremena (66/2009 Z.z.) je opakujúce sa plnenie a teda sa „nepremičuje“. Aj s ohľadom na uvedené je preto prihládanie na námietku premlčania žalovaného neprímerane tvrdým postihom vo vzťahu k žalobcom a k hodnote ich vlastníckeho práva.

4. Žalobca 1./ podľa obsahu odvolania rovnako napadol rozsudok v celom rozsahu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 C.s.p. písm. b) d), f) a h) C.s.p. a žiadal aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň žiadal aby odvolací súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1.874,10 €, ktorú spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne za obdobie od 04.02.2021 do 05.02.2021 (spolu 30 dní) na základe znaleckého posudku č. 78/2019 zo dňa 24.07.2019, vyhotovenom Ing. Danielom Cibulom, znalcom z odboru stavebníctvo, odvetvie pozemné stavby a odhad hodnoty nehnuteľností, je všeobecná hodnota ročnej odplaty za nájom pozemku p. č. XXXX/XX, k. ú. J., o výmere 1005 m² = 6.864,15 € (18,80 €/1 deň), a všeobecná hodnota ročnej odplaty za nájom pozemku p.č.1215/27, k. ú. Ružinov, o výmere 2334 m² = 15.941,22 € (43,67 €/1 deň). Zastavané plochy a nádvorcia parc. č. XXXX/XX užívanie 30 dní = 564,- €; Zastavané plochy a nádvorcia parc. č. XXXX/XX užívanie 30 dní = 1.310,10 €; spolu za 30 dní -1874,10,- €.

4.1. Dôvody odvolania žalobcu 2./ boli totožné ako v prípade odvolania žalobkyne 1./ (pozri odseky 3.1. až 3.4.), keď navyše uviedol, že vykonávanie podnikateľskej činnosti v stavbe súpisné číslo XXXX (ďalej len „stavba“) postavenej na pozemkoch žalobcu 1./,2./ bolo jednoznačne preukázané na základe do konania predložených Nájomných zmlúv s právnickými osobami zriadenými v zmysle § 2 Obchodného zákonníka. T. B. - Súkromná školská jedáleň AB, miesto podnikania „82102 Bratislava- J., H. XX“, v čase od 08.10.2007 nepretržite podniká v stavbe, až do dnes. Podnikanie v prevádzke „H. XX, Bratislava“ je zriadené na Pohostinskú činnosť. Súkromná školská jedáleň AB je zriadená za účelom podnikania a dosahovania zisku, ktorá vykonáva pravidelnú a opakujúcu podnikateľskú činnosť za účelom dosiahnutia zisku. Keďže sa jedná o poskytovanie pohostinských činností súkromnou osobou môže tieto služby využiť ktokoľvek, jedlo komerčne dodáva súkromná osoba - podnikateľ nie škola či mestská časť. Súkromná školská jedáleň AB ako súkromný podnikateľský subjekt nemá zákonný cenový limit na svoje výrobky ani nemá zákonný limit na to komu jedlo dodáva na komerčnej báze napríklad aj donáškovou službou rozvozu jedál za komerčné ceny. Takže zo strany súdu bolo chybné posúdiť takúto činnosť ako „nepodnikanie“ a považovať, že slúži výlučne na zabezpečenie stravovania a potrebám žiakov školy. Súkromný bufet ANAJ, s.r.o., sídlo spoločnosti (od 13.05.2009 - 27.01.2022) H. XX, B. je právnickou osobou, ktorá vykonáva pravidelnú a opakujúcu podnikateľskú činnosť za účelom dosiahnutia zisku. Príjem z podnikateľskej činnosti je použitý na mzdy zamestnancov Súkromného bufetu bufet ANAJ, s.r.o., ktorý svoje mzdy môžu využiť akokoľvek a s určitosťou si dovoľím tvrdiť, že svoje mzdy nepoužijú na zabezpečenie riadneho chodu školy a na financovanie nevyhnutných pomôcok pre žiakov školy, tak ako sa uvádza v rozsudku. Taktiež majiteľ obchodnej spoločnosti Súkromný bufet bufet ANAJ, s.r.o. pani P. V., použije zisk z podnikateľskej činnosti na svoje súkromné aktivity a svoj prospech a nie v prospech školstva. Neštátna zubná ambulancia ProDenta, s.r.o., miesto prevádzky H. XX, sa v zmysle nájomnej zmluvy nachádza ako súkromná zubná ambulancia v Základnej škole minimálne od 03.05.2006 až do dnes je právnickou osobou, ktorá vykonáva pravidelnú a opakujúcu podnikateľskú činnosť za účelom dosiahnutia zisku. Svoju činnosť vykonáva v úplne inom odbore ako školstvo a to zdravotníctvo. Príjem z podnikateľskej činnosti je použitý výlučne na mzdy zamestnancov ProDenta, s.r.o, ktorý svoje mzdy môžu využiť akokoľvek a s určitosťou si dovoľím tvrdiť, že svoje mzdy nepoužijú na zabezpečenie riadneho chodu školy a na financovanie nevyhnutných pomôcok pre žiakov školy a taktiež majiteľ Obchodnej spoločnosti ProDenta, s.r.o pán D.. F. Š. a F.. F. Š., použijú zisk z podnikateľskej činnosti na svoje súkromné a rôzne komerčné aktivity. Klientami ProDenta, s.r.o., sú okrem žiakov základnej školy aj ktorýkoľvek občania, ktorý využívajú služby ProDenta, s.r.o. Ak by malo byť pravdivé tvrdenie, že podnikateľské aktivity v budove školy slúžia pre potreby školy v súlade s jej určením vykonávala by ich samotná škola a nie podnikateľské subjekty. Iné školy na území Bratislavy prevádzkujú samy školskú jedáleň či bufet a nie sú pôdou pre podnikateľskú činnosť súkromných subjektov.

5. K odvolaniu žalobcov sa vyjadril žalovaný, ktorý považoval odvolanie žalobcov za nedôvodné a žiadal napadnutý rozsudok v celom rozsahu ako vecne správne potvrdiť. Z odvolania žalobkyne 1./ a z odvolania žalobcu 2 / vyplýva, že odvolania podávajú v rozsahu domáhaného nároku na zaplatenie sumy vo výške 1.874,10 €, ktorú spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne za obdobie od 04.02.2021 do 05.03.2021 (spolu 30 dní) je povinný žalovaný zaplatiť žalobcom spoločne a nerozdielne. Žalobcovia požadujú, aby súd v odvolacom konaní posúdil len náhradu za užívanie vo výške sumy 1.874,10 €. Z obsahu odvolania žalobcov však vyplýva, že žiadajú v odvolacom konaní posúdiť náhradu za užívanie

za iné obdobie (od 04.02.2021 do 05.03.2021), ako si uplatňovali žalobou (od 05.02.2017 do 04.02.2019 a za obdobie od 05.02.2019 do 01.11.2019). Na tomto mieste si preto žalovaný poukázal na ustanovenie § 371 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého nie je možné meniť žalobu v odvolacom konaní. Ďalej uviedol, že pokiaľ žalobcovia vo svojich odvolaniach tvrdia, že súd prvej inštancie vydal nezákonný rozsudok, resp. že rozsudkom nesprávne rozhodol o merite veci, nakoľko rozhodoval o sume 60 816,64 € s prisl., tak uvedené tvrdenia nie sú dôvodné. Žalobcovia svoje tvrdenia síce bližšie neodôvodňujú, podľa žalovaného zrejme namietajú nesprávne uvedenú sumu nároku v záhlaví rozsudku. S poukazom na bod 12. odôvodnenia rozsudku, v ktorom súd konštatuje, že sa žalobcovia domáhali od žalovaného zaplata sumy 62.470,- € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 25.01.2023 do zaplata, je podľa žalovaného uvedenie sumy 60.816,64 € v záhlaví rozsudku možné považovať len za chybu v písaní, resp. zrejmu nesprávnosť (odstrániteľnú podľa ust. § 224 C.s.p.) a nie za chybu zakladajúcu nezákonný rozsudok, ako v odvolaní nesprávne uvádzajú žalobcovia.

5.1. Žalobcovia v odvolaní poukazujú na ust. § 1 ods. 3 zákona č. 66/2009 Z.z. a tvrdia, že tento zákon posudzuje vzťahy stavby a vykonávania podnikateľskej činnosti v stavbe a nie vzťah vlastníka stavby k podnikateľskej činnosti. Podľa názoru žalobcov súd túto skutočnosť opomína. Žalovaný mal zato, že takýto výklad zákona, konkrétne § 1 ods. 3 zákona č. 66/2009 Z.z., ako uvádzajú žalobcovia vo svojich odvolaniach, je v rozpore s cieľom a so zmyslom zákona č. 66/2009 Z.z., pretože podľa právneho názoru Najvyššieho súdu SR (z uznesenia zo dňa 30.11.2020, sp. zn. 8Cdo/17/2019) ustanovenia § 4 ods. 1 a § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. označili oprávnenie obcí a vyšších územných celkov držať a užívať pozemky pod stavbami, ktoré sú v ich vlastníctve, ako vecné bremeno a v poznámkach pod čiarou odkazuje na § 151 n až § 151 p Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o využitie stavby vo vlastníctve žalovaného, ktorá je postavená na pozemkoch žalobcov, už zo samotnej žaloby vyplýva (a bolo to jednoznačne preukázané aj vykonaným dokazovaním), že predmetná stavba so súpisným číslom 3234 postavená na parcele č. XXXX/XX je aj na LV č. XXXX evidovaná ako druh stavby (11): Budova pre školstvo, na vzdelávanie a výskum, popis stavby: Základná škola H. R.. Č.. XX. Pokiaľ ide o parcelu č. XXXX/XX žalobcovia v žalobe uviedli, že je súčasťou oplateného areálu Základnej školy H. R.. Č.. XX a je využívaný pre účely školy. Je teda medzi stranami nesporné, že stavba bola a naďalej aj je využívaná na taký účel, na aký bolo povolené jej užívanie. Preto aj súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí správne uviedol, že v budove je umiestnená základná škola a okolo školský dvor, že ide o stavbu, ktorá slúži verejnoprospešnému záujmu a to výchove a vzdelávaniu žiakov a nie na podnikateľské účely. Pokiaľ ide o nájomné zmluvy, na ktoré žalobcovia poukazujú vo svojich odvolaniach, a na základe ktorých podľa žalobcov má ísť o údajné podnikanie podľa § 2 Obchodného zákonníka, žalovaný opätovne zdôraznil, že v predmetnej stavbe je zriadená Základná škola SNP, H. XX B., ktorej hlavnou činnosťou je výchova a vzdelávanie. Žalovaný tak stavbu základnej školy využíva výlučne na verejnoprospešné účely. Z hľadiska cieľa, pre ktorý bol zákon č. 66/2009 Z.z. prijatý a z hľadiska druhovo vymedzených subjektov, na ktoré sa tento zákon vŕha, nie je podľa názoru žalovaného irelevantná skutočnosť, že žalovaný, a tak isto správca majetku, sú priamo zo zákona o majetku obcí povinní v rámci hospodárneho nakladania s majetkom tento majetok zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať, a teda podľa názoru žalovaného aj prenajímať. Žalovaný, resp. základná škola teda týmto spôsobom hospodári so svojím majetkom, čo nie je štandardným podnikaním v zmysle Obchodného zákonníka. Prenajímanie voľných nevyužitých nebytových priestorov v budove školy, podľa názoru žalovaného, opierajúc sa aj o právny názor vyplývajúci zo súdnych rozhodnutí nie je podnikaním podľa § 2 Obchodného zákonníka, ale udržiavaním nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaného a v správe základnej školy, pričom nepochybne súvisí so správou nehnuteľnosti, znižovaním prevádzkových nákladov na chod a údržbu nehnuteľnosti - budovy základnej školy. V žiadnom prípade však nemôže ísť, a ani nejde o komerčný prenájom týchto nebytových priestorov. Preto, ak sú priestory základnej školy prenajaté napríklad aj zubnej ambulancii, nie je možné tento prenájom hodnotiť ako prenájom pre účely podnikania žalovaného. Je preto podľa nášho názoru absolútne nedôvodné, nesprávne tvrdenie žalobcov, že na daný stav - na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom žalobcov pod stavbou žalovaného sa údajne nemá vzťahovať zákon č. 66/2009 Z. z..

5.2. Pokiaľ žalobcovia vo svojich odvolaniach poukazujú na tú skutočnosť, že v rozhodnom čase ku dňu platnosti a účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. bolo vlastníkom stavby základnej školy H. XX V. B. hlavné mesto SR Bratislava, ktoré za obdobie 01.01.2009 do 31.12.2009 dosiahlo výnosy z podnikateľskej činnosti, k tomu žalovaný uvádza, že už zo samotného tvrdenia žalobcov je nesporné, že predmetná stavba postavená na pozemkoch žalobcov ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. slúžila verejnoprospešnému záujmu, a to výchove a vzdelávaniu žiakov. Následne Zmluvou o bezodplatnom prevode nehnuteľností do vlastníctva mestských častí v zmysle ust. § 31b zákona SNR č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste SR BA v znení neskorších predpisov č. 248804621100 uzatvorenou dňa 20.11.2011

nadobudol žalovaný do svojho vlastníctva stavbu so súpisným číslom 3234, ktorej účel využitia sa nijako nezmenil. Podľa názoru žalovaného je informácia o dosiahnutých výnosoch hlavného mesta SR Bratislava v roku 2009 pre dané súdne konanie absolútne irelevantná. K tvrdeniu žalobkyne 1./ v jej odvolaní, že konajúci súd sa nijako nevysporiadal s jej vyššie uvedenou argumentáciou o tom, že v stavbe Základnej školy SNP, ktorá je vo výlučnom vlastníctve „podnikateľa“ žalovaného, ktorá leží na jej pozemku sa uskutočňuje dlhodobá rozsiahla podnikateľská činnosť a teda zákon č. 66/2009 Z.z. sa na daný stav neuplatňuje, žalovaný uvádza, že súd v odôvodnení súdneho rozhodnutia sa jasne a zrozumiteľne vysporiadal so všetkými právnymi a skutkovo relevantnými otázkami. Ako vyplýva zo zákona č. 66/2009 Z.z., tento zákon pri definícii podnikateľského účelu užívania stavby odkazuje práve na § 2 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého podnikaním je sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku. Žalovaný, ani základná škola, však nespĺňajú túto charakteristiku, a ani žiadnu činnosť za účelom dosiahnutia zisku nevyvíjajú. K rovnakému právnemu názoru dospel aj Krajský súd v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 18Co/20/2020 (Rozsudok Krajského súdu Prešov, č. k. 18Co/20/2020 zo dňa 23.03.2021).

5.3. Tvrdenie žalobkyne 1./ v odvolaní, že námietka premlčania, ktorú vzniesol žalovaný v priebehu súdneho konania je v rozpore s dobrými mravmi, považoval žalovaný za nedôvodné a v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. Poukázal na právne názory v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.11.2020, sp. zn. 8Cdo/17/2019, v a mal zato, že námietku premlčania, ktorú vzniesol nie je možné považovať za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi a v prípade jej uplatnenia žalovaným nejde o neprimerane tvrdý postih vo vzťahu k žalobcom a k hodnote ich vlastníckeho práva. Právne posúdenie náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. (vrátane možnosti uplatnenia trojročnej premlčacej lehoty a jej začatia plynutia) v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu bolo vyriešené s poukazom najmä na uznesenie NS SR sp. zn. 8Cdo/17/2019 a aj s poukazom na rozhodnutie 2Cdo/194/2019 zo dňa 26.08.2019. Uznesenie najvyššieho súdu 2Cdo/194/2019 bolo navyše napadnuté ústavnou sťažnosťou, ktorú uznesením zo dňa 28.10.2020 pod sp. zn. IV. ÚS 539/2020 Ústavný súd Slovenskej republiky odmietol. Najvyšší súd SR neskoršie vydanými rozhodnutiami nespochybnil ani nevyvrátil závery najvyššieho súdu, ktoré boli vyslovené v uzneseniach č. k. 8Cdo/17/2019 a č. k. 2Cdo/ 94/2019. Žalovaný poukázal na neskoršie rozhodnutia najvyššieho súdu, ako napríklad na uznesenie zo dňa 21.04.2022 č. k. 7Cdo/292/2021 alebo uznesenie zo dňa 14.12.2022 č. k. 1Cdo/255/2021, ktoré otázku formy náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. neriešia rozdielne. Z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR jednoznačne vyplýva, že nárok na odplatu za zriadenie vecného bremena nevzniká pri každej zmene vlastníka, náhrada patrí pôvodnému vlastníkovi a má jednorazový charakter a nárok na jej zaplatenie bolo možné si uplatniť v trojročnej premlčacej lehote, ktorá začala plynúť odo dňa nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z.. S poukazom na vyššie citované rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, je súd v súlade so základnými princípmi, najmä čl. 2 Civilného sporového poriadku povinný rozhodnúť spor v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. K tvrdeniam žalobkyne 1./, že v čase podania žaloby, teda v roku 2019 vychádzala z dostupných uverejnených právoplatných rozhodnutí súdov, ktoré prezentovali, že nárok vyplývajúci z vecného bremena (zákona č. 66/2009 Z.z.) je opakujúce sa plnenie a teda sa „nepremlčuje“, si žalovaný dovoľuje uviesť, že takéto vyjadrenie nemá oporu v zákonnej úprave. V ust. § 100 Občianskeho zákonníka je upravená výnimka, ktoré práva sa nepremlčujú, t. j. nepremlčuje sa len vlastnícke právo a nepremlčujú sa práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

6. Žalobcovia 1./,2./ vo svojej replike uviedli, že trvajú na svojich vyjadreniach, ktoré uviedli v odvolaní ako aj v ostatných vyjadreniach v rámci tohto súdneho konania. Zároveň žalobkyňa 1./ uviedla, že sa stotožňuje s odvolaním žalobcu 2./ a rovnako sa vyjadril žalobca 2./ vo vzťahu k odvolaniu žalobkyne 1./

7. Žalovaný nevyužil svoje právo a dupliku nepodal.

8. Žalobkyňa 1./ a rovnako žalobca 2./ vo svojich odvolaniach, ktoré odvolací súd posudzoval v zmysle § 124 ods. 1 C.s.p. podľa obsahu rozšírili žalobu o zaplatenie sumy 1.874,10€ (za obdobie od 4.2.2021 do 5.3.2021 - 30 dní) spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne za obdobie od 4.2.2021 do 5.3.2021.

8.1. Podľa § 378 ods. 1 C.s.p. na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

8.2. Podľa § 371 C.s.p. žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

8.3. S poukazom na vyššie uvedené a citované ustanovenie § 371 C.s.p. odvolací súd žiadosti žalobkyne 1./ a žalobcu 2./ o zmenu žaloby spôsobom uvedeným v ich odvolaniach nevyhovela a

rozhodol tak, že zmenu žaloby o zaplatenie sumy 1.874,10€ spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne za obdobie od 4.2.2021 do 5.3.2021 nepripúšťa (výrok I.).

9. Následne Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací preskúmal a prejednal vec v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 C.s.p. v celom rozsahu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov 1./,2./ nie je dôvodné.

10. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov („ďalej len zákon č. 66/2009 Z.z.“) tento zákon upravuje usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku podľa osobitných predpisov, vrátane príľahlej plochy, ktorá svojim umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou (ďalej len "pozemok pod stavbou").

10.1. Podľa § 1 ods. 3 zákona č. 66/2009 Z.z. tento zákon sa nevzťahuje na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami, ktoré slúžia na podnikateľské účely.

10.2. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

10.3. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania úprav v príslušnom katastrálnom území.

10.4. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 387 ods. 2 dáva odvolaciemu súdu možnosť, v prípade, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. V preskúmvanej veci rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 220 C.s.p., pretože súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania a stanoviská strán sporu k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania riadne zhodnotil, keď dôsledne rozviedol ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých jednotlivých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ktoré navrhované dôkazy nevykonal a z akých dôvodov. Súd prvej inštancie citoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, zákona č. 66/2009 Z.z., ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Súd prvej inštancie s ohľadom na vykonané dokazovanie riadne odôvodnil (pozri odsek 34., 35. a 37. odôvodnenia napadnutého rozsudku) prečo posudzoval nárok žalobcov podľa zákona č. 66/2009 Z.z., prečo považoval námietku premlčania vznesenú žalovaným za dôvodnú, ktorá skutočnosť bola dôvodom na zamietnutie žaloby. Súd prvej inštancie podrobne a zrozumiteľne objasnil (pozri odsek 36. odôvodnenie napadnutého rozsudku) prečo nepovažoval za opodstatnené argumenty žalobcov 1./, 2./ že sa na prejednanú vec zákonná úprava obsiahnutá v zákona č. 66/2009 Z.z. nevzťahuje s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 3 tohto zákona, nakoľko sa v budove školy vykonáva podnikateľská činnosť. Odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku dalo odpoveď na skutkovo a právne relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany a z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvej inštancie teda svoje rozhodnutie patričným spôsobom odôvodnil (§ 220 ods. 2,3 C.s.p.) na ktoré odôvodnenie poukazuje aj odvolací súd a s ktorým sa s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 C.s.p. v celom rozsahu stotožňuje.

12. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia považuje potrebné uviesť, že súd prvej inštancie v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu SR (pozri rozhodnutia sp. zn. 2Cdo/194/2018, sp. zn. 8Cdo/17/2019, sp. zn. 7Cdo/292/2021, sp. zn. 4Cdo/102/2022), ktorá je akceptovaná ústavným súdom (IV. ÚS 227/2012, Pl. ÚS 42/2015) vec správne právne posúdil podľa zákona č. 66/2009 Z.z. keď dospel k záveru, že v prípade zriadenia vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. je primeraná náhrada namieste. Pri práve na zaplatenie náhrady za zriadenie vecného bremena ide o jednorazovú odplatu, a keďže v danom prípade vecné bremeno v prospech žalovaného na pozemku, ktorý je vo vlastníctve žalobcov, vzniklo zo zákona, a to ku dňu jeho účinnosti, t.j. k 01.07.2009 a vlastníck

pozemku bol oprávnený si v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní uplatniť nárok na zaplatenie náhrady za zriadenie vecného bremena v lehote 3 rokov od jeho vzniku. Keďže si žalobcovia uplatnili nárok až dňa 04.02.2019 je ich nárok premlčaný.

13. Žalobcovia ako v konaní na súde prvej inštancie tak aj v odvolacom konaní zotrvali na tom, že na prejednávanej vec sa zákon č. 66/2009 Z.z. a to s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 3 nevzťahuje a to vzhľadom na podnikateľskú činnosť žalovaného (pozri odseky 3.2., 3.3., 4.).

13.1. Aj túto skutočnosť súd prvej inštancie vyhodnotil správne (pozri odsek 36. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Nad rámec uvedeného odvolací súd dáva do pozornosti, že právny predchodca žalovaného (Hlavné mesto SR Bratislava) sa stal vlastníkom už postavenej stavby ZŠ H. XX na základe zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a následne žalovaný na základe Protokolu o zverení nehnuteľného majetku do správy č. 7/2016. Ako vyplýva z odkazu uvedenému v zákone č. 66/2009 Z.z. tento zákon pri definícii podnikateľského účelu užívania stavby odkazuje na § 2 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého je podnikaním sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku. Podnikaním je podľa Obchodného zákonníka len taká činnosť, ktorú vykonáva podnikateľ (§ 2 ods. 2, § 23), a zároveň kumulatívne spĺňa všetky znaky, ktoré požaduje zákon, teda tie, ktoré sú taxatívne vymenované v odseku 1. Sú to: samostatnosť, sústavnosť, uskutočňovanie vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku. Samostatnosť pri výkone podnikateľskej činnosti podnikateľom treba chápať v tom zmysle, že podnikateľ sám rozhoduje o spôsobe a formách svojej podnikateľskej činnosti, nie je teda podriadený inému subjektu, ktorého príkazy musí plniť (napr. pracovný pomer). Negáciou samostatnosti nie je plnenie prevzatých záväzkov, prípadne viazanosť pokynmi klienta a pod. Sústavnosť podnikania nemožno vykladať reštriktívne, napríklad tak, že by malo ísť o nepretržitú podnikateľskú činnosť. Kritérium sústavnosti spĺňa aj sezónna činnosť, prípadne činnosť, ktorú podnikateľ na určitý čas preruší a znovu v nej pokračuje. Dôležité je, aby úmyslom podnikateľa bolo vykonávať túto činnosť opakovane. Požiadavka sústavnosti vylučuje z podnikateľskej činnosti takú činnosť, ktorá sa vykonáva náhodne, výnimočne, prípadne príležitostne.

13.2. Žalovaný pri užívaní tejto stavby základnej školy nie je podnikateľským subjektom (bez ohľadu nato, že v iných prípadoch obec ako podnikateľ môže konať), keďže stavbu základnej školy nevlastní za účelom dosiahnutia zisku, ale táto slúži na bezplatné uspokojovanie verejnej potreby. Samotná skutočnosť, že v budove školy sú niektoré prevádzky poskytované žalovaným do nájmu, neznamená preukázanie skutočnosti, že budova školy slúži žalovanému na podnikateľské účely a nemožno ju stotožniť s podnikateľskou činnosťou obce tak, ako to má na mysli Obchodný zákonník. Ako už bolo tiež uvedené, prenájom priestorov, ktoré uskutočňuje škola je pritom realizovaný výlučne v súlade s ust. § 151 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v súlade s metodickým pokynom Ministerstva školstva SR č. 12/2009-R, a v neposlednom rade v súlade so zákonom č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“), a teda tak, že táto činnosť nie je v rozpore s plnením jej poslania a uskutočňuje sa len po vyjadrení rady školy a so súhlasom zriaďovateľa, ktorým je žalovaný a na základe rozhodnutia Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Ružinov, ktoré prenájom majetku v správe svojich rozpočtových a príspevkových organizácií (vrátane Základnej školy, H. XX,) v súlade so zákonom o majetku obcí schvaľuje čo vyplýva aj z predložených nájomných zmlúv.

13.3. Vzhľadom na uvedené sú argumenty žalobcov, že na prejednávanej vec sa zákon č. 66/2009 Z.z. nevzťahuje právne irelevantné. Rovnako ako námietky žalobcu 2./, že prenajímatelia jednotlivých prevádzok (T. B. - Súkromná školská jedáleň AB; ANAJ, s.r.o.; Neštátna zubná ambulancia ProDenta, s.r.o.), ktoré nebytové priestory sa nachádzajú v budove základnej školy boli zriadené za účelom podnikania a dosahovania zisku a príjmy z tohto podnikania sa nepoužijú na zabezpečenie riadneho chodu školy a na financovanie nevyhnutných pomôcok pre žiakov školy, tak ako sa uvádza v rozsudku (pozri odsek 4.1.). Odvolací súd nespochybňuje, že tieto prevádzky vykonávajú podnikateľskú činnosť a môžu dosahovať zisk. Súd prvej inštancie vo svojom rozsudku uviedol, že žalovaný získané finančné prostriedky z nájmu nebytových priestorov použil na zabezpečenie riadneho chodu školy a financovanie pomôcok pre žiakov a vôbec sa nezoberal príjmami a ziskom prenajímateľov nebytových priestorov, ktoré skutočnosti sú vzhľadom na posúdenie žalovaného a jeho tzv. podnikateľskej činnosti pre posúdenie veci bezpredmetné.

14. Žalobkyňa 1./ v odvolaní dôvodila aj tým, že námietka premlčania vznesená žalovaným je v rozpore s dobrými mravmi (pozri odsek 3.5.). Na uvedenú námietku žalobkyne 1./ odvolací súd neprihliadol, keďže sa podľa jeho názoru jedná o neprípustnú novotu v odvolacom konaní podľa § 366 Cs.p. V zmysle citovaného ustanovenia prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú

procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Ďalší procesný útok žalobkyne 1./, že námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi by prichádzal do úvahy v zmysle písm. d) citovaného ustanovenia a je nesporné, že túto tento procesný útok by mohla žalobkyňa uplatniť počas konania na súde prvej inštancie, k čomu ale nedošlo. Zo Zápisnice o pojednávaní zo dňa 12.2.2020 (č.l. 245 spisu) vyplýva, že žalovaný vzniesol námietku premlčania pričom žalobcovia 1./,2./ do skončenia vyhlásenia napadnutého rozsudku nenamietali, že táto námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi. Na diskvalifikáciu novoty postačí aj opomenutie jej skoršieho uvedenia zavinením z neobľúbivosti čo je aj daný prípad a preto odvolací súd na tento ďalší procesný útok žalobkyne 1./, že námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi neprihliadol.

15. Ďalšími námietkami žalobcov 1./,2./ uvedenými v odvolaní sa odvolací súd opätovne nezoberal keď v odvolaní len zotrvali na všetkých argumentoch ako v konaní pred súdom prvej inštancie. Tieto ale nie sú spôsobilé privodiť iné právne hodnotenie stavu veci, sú v rovine úvah bez podloženia relevantných dôkazov a nie sú spôsobilé spochybniť správnosť záverov rozsudku súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích dôvodov výslovne v ňom uvedených. Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach konštantne pripomína a odvolací súd sa s týmto v plnej miere stotožňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo strán konania na spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, IV. ÚS 112/05). Ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu, alebo by spochybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie. V konaní nevyplývali najavo ani také vady konania, ktoré by mali za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia. Samotná skutočnosť, že žalobcovia 1./,2./ sa nestotožňujú s právnymi závermi súdu prvej inštancie, nemôže viesť k záveru o ich zjavnej neodôvodnenosti a neznamená ani oprávnenie odvolacieho súdu nahradiť správne právne názory súdu prvej inštancie jeho vlastnými, len preto, že nezodpovedajú predstavám žalobcov 1./, 2./ o tom, ako má súd vo veci rozhodnúť, keď súd prvej inštancie sa neodchýlil od príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, zákona č. 66/2009 Z.z., záverov vyplývajúcich z ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, pokiaľ dospel k záveru že žaloba žalobcov 1./,2./ nie je dôvodná z dôvodov uvedených vyššie.

16. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (výrok II.) podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. vrátane výroku o nároku na náhradu trov konania o ktorých súd prvej inštancie správne rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. vzhľadom na celkový úspech žalovaného v konaní.

17. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.. V odvolacom konaní bol plne úspešný žalovaný, preto by mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, bola v konaní pasívna a podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne trovy nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris). Ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva. (Pozri Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7 Cdo 14/2018). Vzhľadom na uvedené, keďže z obsahu vyplýva, že žalovanému v odvolacom konaní trovy nevznikli, rozhodol odvolací súd tak, že žalovaný nemá voči žalobcom 1./,2./ nárok na náhradu trov odvolacieho konania a preto už o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. nebude potrebné rozhodnúť súdom prvej inštancie.

18. Záverom odvolací súd uvádza, že v záhlaví napadnutého rozsudku súdu v časti označenia predmetu konania súd prvej inštancie nesprávne uviedol „o zaplatenie 60.816.64 € s príslušenstvom“ namiesto správneho predmetu konania „o zaplatenie 62.470,-€ s príslušenstvom“, ktorá skutočnosť vyplýva z odseku 12. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Nakoľko ide o zrejmu nesprávnosť odvolací súd predmetnú chybu opravil v súlade s § 224 C.s.p. v spojení s § 378 ods. 1 C.s.p. tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku (výrok IV.) a preto sú v tomto smere námietky žalobcov 1./,2./ v odvolaní (pozri odsek 3.1.) právne nepodstatné.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).